

Cuptor ceramic cucutenian descoperit în situl Ștefănești – Hulboca

de Conf. univ. dr. George V Grigore

Pe șantierele arheologice ale patriei, prin colaborările cu alte instituții europene, se poate continua cercetarea, atât de așteptată de specialiști. Astfel, în situl de la Ștefănești – Hulboca (jud. Botoșani) arheologii au scos la lumină un cuptor de ars ceramică, primul de acest fel descoperit în România. *„Am descoperit un cuptor de ars ceramica, într-un sit datat în perioada eneolitică, aparținând Culturii Cucuteni. Situl poate fi datat cu aproximație la începutul mileniul IV, între 3800 – 3700 înainte de Hristos”*, a declarat arheologul Andreea Țerna. Cuptorul se află în partea de Vest a sitului, într-o zonă periferică și reprezintă un tip nou de cuptor pentru România. Acest tip de cuptor a mai fost cercetat în Republica Moldova și în Ucraina, în zona dintre Bug și Nistru, regiuni care au fost, de asemenea, locuite de comunități ale Culturii Cucuteni. Cuptorul este documentat după cele mai moderne metode arheologice. *„Este un cuptor care are două camere dispuse vertical. La partea inferioară este camera de foc, iar la partea superioară erau arse vasele. Cele două camere sunt despărțite de plăci din lut care erau așezate peste canalele cuptorului. Cuptorul are trei canale demarcate de pereți, dar și o boltă care nu se păstrează în săpătură. Presupunem că bolta era distrusă după fiecare ardere pentru a avea acces mai ușor la vase și reconstruită la evenimentul următor de ardere. Bolta era făcută din împletitură de nuiel și lutuită pe dinafară, Temperatura de ardere în aceste cuptoare putea să ajungă la circa 800 – 900 de grade. Nu este de mirare deoarece ceramica Cucuteniană este de o calitate foarte bună și are o pictură impresionantă”*, a explicat Andreea Țerna. Descoperirea îi va ajuta pe specialiști să înțeleagă mai bine procesul tehnologic de fabricare a

vaselor de ceramică și contextul social și economic al producerii ceramicii în perioada epocii cuprului. În România au mai fost investigate până acum, în anii '50, cuptoare de ars ceramica de alt tip, cu grilaj, nu cu canale, dar informațiile din acea perioadă sunt foarte puține, de cele mai multe ori nu există fotografii sau documentație de șantier care să ofere date privind modul în care erau construite și folosite cuptoarele. În situl de la Șefănești – Hulboca mai sunt cuptoare similare, situate în partea de Vest și Sud a așezării, specialiștii apreciind că exista un grup de meșteri olari în acea așezare. Cercetările în zonă vor continua până pe 15 septembrie. La cercetări participă, alături de arheologi de la Muzeul Județean, specialiști de la Universitatea „Școala Antropologică Superioară” din Chișinău și de la Platforma Arheoinvest (Universitatea „Al. I. Cuza”, Iași). Cercetările în acest sit au fost începute în anul 2017, printr-o etapă de investigații non invazive, respectiv prospecțiuni geofizice, realizate împreună cu reprezentanții unei instituții din Frankfurt, Comisiunea Romano – Germanică, o ramură a Institutului German de Arheologie, cu care Muzeul Județean Botoșani are un acord de colaborare. *„Prospecțiunile de atunci au arătat că avem de-a face cu o așezare de circa 18 hectare, care constituie, la ora actuală, cea mai întinsă așezare a Culturii Cucuteni din România. Ea prezintă o structură de organizare internă foarte elaborată, are locuințe dispuse în șiruri concentrice, amplasate în jurul unei piațete centrale, în care se află și o locuință de mari dimensiuni, care avea probabil un rol deosebit pentru comunitate. În așezare, prin prospecțiunile geofizice, am identificat și existența șanțurilor de delimitare a sitului, un șanț care este dublat de o palisadă, în partea interioară, drumuri care converg către piațeta centrală, dar și aceste anomalii geofizice care indicau existența unor cuptoare de ars ceramica. Anul acesta am vrut să vedem cum arată aceste cuptoare”*, a concluzionat Andreea Țerna.

Cercetările de la Șefănești – Hulboca sunt finanțate în acest an de Muzeul Județean și instituția germană. Uriașa întindere a culturii

Cucuteniene ne surprinde din nou cu caracteristicile sale specifice, justificând întru totul efortul echipelor de cercetători și al specialiștilor. Această uriașă masă umană pașnică, non-violentă, a populat timp îndelungat aceste teritorii bogate nord pontice, unde și-au ridicat așezările – ferme.

Surse: monitorulbt.ro; presshub.ro; cimec.ro

